

4. Степанюк А. В., Грубінко В.В. Педагогічні умови забезпечення якості освітньої діяльності вищого навчального закладу на інституційному рівні. SCIENTIFIC ACHIEVEMENTS 2015 (Humanitary sciences: 6. Pedagogy). Vol. 2 Vienna (Austria): Publishing Center of The International Scientific Association “Science & Genesis”, Prague, Czech Republic, 2015. P. 33–39.
5. Український центр оцінювання якості освіти: веб-сайт. URL: <https://testportal.gov.ua> (дата звернення: 25.03.2023)

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ КОМП'ЮТЕРНИХ НАУК

Карабін Оксана Йосифівна

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри інформатики та методики її навчання,
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
karabin@tnpu.edu.ua

Гром'як Мирон Іванович

кандидат фізико-математичних наук, декан фізико-математичного факультету,
доцент кафедри математики та методики її навчання, Тернопільський національний
педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
ghromjak@tnpu.edu.ua

В умовах цифровізації освітнього процесу у вищій школі з'являються нові можливості керування освітньою діяльністю майбутніх фахівців комп'ютерних наук, зміцнення інтелектуального та надбання наукового рівнів, формування фахової майстерності, розвитком професійної компетентності. Професійна компетентність майбутніх фахівців комп'ютерних наук базується, передусім, на мотивації, зумовленості досягнення запланованих результатів, трансформації для переходу суспільно-соціальних дій в площину самостійної професійної діяльності та успішного збагачення новими знаннями, вміннями, компетенціями, видами і способами діяльності. Саме виділення майбутньої професійної діяльності стає основним чинником, важливою умовою професійного росту майбутнього фахівця, основою на нероздільній цілісності, взаємовпливах, взаємозв'язках учасників та складових такого процесу через розвиток думки і вдосконалення дії, пізнання як збагачення особистісних знань та вмінь, подолання труднощів для формування професійних навичок.

Надбання професійної компетентності мотивує входження та оволодіння майбутніми фахівцями комп'ютерних наук різних видів цифрових технологій та інформаційних систем шляхом нагромадження особистісного досвіду до безперервного удосконалення процесу професійного зростання, самостійного саморозвитку, здобуття знань, вмінь і навичок до роботи в сучасному цифровому суспільстві. Його основною перевагою є можливість трансформувати власну діяльність на розвиваючу й особистісно-орієнтовану освіту, добирати і здійснювати послідовність операцій та дій на формування професійної

компетентності, власного саморозвитку, тобто цілеспрямовано направити й активізувати систему професійно значущих дій на кваліфікаційний результат.

Професійна компетентність майбутніх фахівців комп'ютерних наук передбачає:

- приведення освітніх дій на досягнення соціально бажаного результату та досягнення цілей особистісного, соціального і пізнавального розвитку;

- розвиток особистості відповідно до вимог інформаційного суспільства;

- збагачення шляхів освітніх траєкторій для розширення зони найближчого індивідуального розвитку майбутніх фахівців, зростання творчого потенціалу, пізнавальних мотивів і дій;

- забезпечення наступності видів діяльності для прогресивного співробітництва та форм їх досягнення;

- зростання творчого потенціалу, пізнавальних мотивів, відповідних дій направлених на основний результат освіти.

Варто зазначити, що процес формування професійної компетентності майбутніх фахівців вимагає сконцентрованості фундаментальних і прикладних фахових освітніх надбань, посилення потенціалу творчих й пізнавальних здібностей до професійної діяльності. При цьому він виступає вагомим компонентом професійної підготовки в результаті якої уможлиблюється надбання нового творчо-професійного досягнення. Привнесення якого можливе при належних умовах для розвитку творчої діяльності та фахового потенціалу особистості на основі соціального досвіду, глибокого аналізу сутності проблеми, задієності оригінальних шляхів вирішення, творчої уяви і уявного експерименту її реалізації.

Деякі аспекти формування професійної компетентності майбутніх фахівців передбачає, також, евристичний пошук втілення задуму, аналіз ідей, перевірку припущення для досягнення бажаного результату, нестандартне вирішення фахових завдань. Відтак такий процес проявляється і відкриває нові шляхи самовдосконалення, самокорекції та самопроявлення елементів творчого пошуку, новизни, оригінальності, який призводить до новаторства в професійній діяльності.

Розвиток професійної компетентності спрямований на професійний становлення майбутніх фахівців комп'ютерних наук, розкриває цілісність педагогічних об'єктів, виявляє взаємодію всіх компонентів, зводить їх, розкриває різноманітність зв'язків та відношень між ними, обумовлює їх структуру, організацію та принципи управління до професійної діяльності. Нині він реалізується, також, за допомогою упровадження комп'ютерної техніки і динамічного використання цифрових технологій, які сприяють поглибленню професійних знань та вмінь, активізації навчально-пізнавальної діяльності фахівців, науково-пізнавальній мотивації, поглибленню загальнопрофесійної діяльності, формуванню сприйнятливості до педагогічних інновацій і

самореалізації, вдосконаленню професійної майстерності, зростанню особистісного розвитку та професійної кваліфікації.

Варто зазначити, що питання професійної компетентності майбутніх фахівців відповідно до сучасних вимог інформаційного суспільства гармонійно розкривається на основі компетентнісного підходу [8, с. 120]. Компетентнісний підхід може замінити систему обов'язкового формування знань, умінь і навичок сукупністю компетентностей, які формуватимуться в майбутніх фахівців на основі оновленого змісту в процесі діяльності. Він виступає поступальною переорієнтацією освітньої парадигми з переважною передачею знань і формуванням навичок для створення умов оволодіння комплексом компетенцій, що визначають потенціал, здібності до виживання та стійкої життєдіяльності в умовах сучасного багатofакторного соціально-політичного, ринково-економічного та інформаційно-комунікаційного простору [8, с. 121].

Таким чином, розвиток професійної компетентності майбутніх фахівців комп'ютерних наук сприятиме: формуванню цілісної системи професійних знань, умінь і навичок, які увійшли в суб'єктивний досвід та набули особистісно-розмірну цінність важливу для саморозвитку майбутніх фахівців комп'ютерних наук; основному безпосередньому результату професійної діяльності, а саме, формуванню та володінню ключовими компетенціями, які дозволяють успішно адаптуватися до змін освітньої парадигми та необхідності гармонічної адаптації до світової тенденції інтеграції й глобалізації економічного ринку; поєднанню особистісного саморозвитку майбутніх фахівців та самостійного досвіду соціальної адаптації до вирішення світоглядних, наукових, навчальних, професійних, комунікативних проблем, що становлять зміст освіти й відображають сукупність загальних принципів організації освітнього процесу з оцінкою освітніх результатів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки». URL : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=537-16> (дата звернення: 01.05.2023).
2. Карабін О. Й. Складові професійної компетентності майбутніх фахівців комп'ютерного профілю. Науковий вчений «Молодий вчений». ТОВ «Видавничий дім «Гельветика», Херсон. 2015. № 8(23). С. 119–122.